

Aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw drs. M.L.J. Paul
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/JH/Is/ATR3821/2025-U029

Uw referentie

Datum

27 februari 2025

Onderwerp

Besluit vrij en veilig onderwijs

Geachte mevrouw Paul,

Op 6 februari 2025 is aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) gevraagd om advies over het *Besluit vrij en veilig onderwijs* (hierna: besluit). De adviestermijn verstrijkt op 24 maart 2025.

Inhoud

Het besluit volgt op het eerdere wetsvoorstel "vrij en veilig onderwijs". Dat wetsvoorstel beoogt het veiligheidsbeleid van scholen te versterken door de verplichte veiligheidsmonitoring voor leerlingen uit te breiden naar het personeel. Het wetsvoorstel verplicht tot registratie van veiligheidsincidenten en tot melding daarvan aan de Inspectie van het Onderwijs. Het wetsvoorstel versterkt het klachtenstelsel en stelt eisen aan de evaluatie van het veiligheidsstelsel. ATR adviseerde op 5 oktober 2023 over het wetsvoorstel.¹

Het besluit werkt een aantal onderdelen van het wetsvoorstel verder uit. Het stelt nadere regels aan (a) de toezending van de resultaten van de leerlingmonitor veiligheid aan de Inspectie van het onderwijs, (b) de inhoud, doelgroep en afnamefrequentie van de personeelsmonitor veiligheid op school en (c) de deskundigheid van de landelijke klachtencommissies en de behandelwijze van de daar aangebrachte klachten.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?

¹ [ATR-advies Wet vrij en veilig onderwijs en het Besluit uitbreiding monitorverplichting leerlingen funderend onderwijs | ATR-advies | Adviescollege toetsing regeldruk](#)

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het besluit geeft inhoud aan delegatiebepalingen in het wetsvoorstel. De (juridische) noodzaak van het besluit is daarmee gegeven. Volgens de toelichting is eenduidige informatie nodig om de uitvoeringslasten van het toezicht te beperken. In het verlengde daarvan moet het toezicht effectiever worden. De voorschriften voor de personeelsmonitor zijn hetzelfde als die van de leerlingmonitor, zodat de resultaten van beide monitors samen een integraal beeld over de veiligheid geven.

Het college heeft geen opmerkingen over nut en noodzaak van de maatregelen in het besluit.

2. Minder belastende alternatieven

Het wetsvoorstel breidde de jaarlijkse veiligheidsmonitor uit. In plaats van alleen leerlingen, kan straks ook het personeel van een school een monitor invullen. ATR adviseerde om de afnamefrequentie te verlagen. In lijn met dat advies is de frequentie voor de personeelsmonitor gesteld op tweejaarlijks.

De doelgroep van de personeelsmonitor is breed. Het bevoegde gezag van een school moet al het personeel in de gelegenheid stellen om een monitor in te kunnen vullen. Een minder belastend alternatief is om de doelgroep te beperken tot bijvoorbeeld enkel het onderwijzend personeel. In de toelichting is onderbouwd waarom hier niet voor is gekozen. Het gaat om de veiligheid op de gehele school en niet alleen in het klaslokaal.

Het bevoegde gezag van een school moet een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) hebben en het is wenselijk dat die RI&E periodiek wordt herijkt. De veiligheidsmonitor personeel bevat onderwerpen die vergelijkbaar zijn met onderwerpen in de RI&E. Bijvoorbeeld de belasting van personeel vanwege stress door agressie of geweld. Dat betekent dat bij het opstellen of eventuele herijking van de RI&E vergelijkbare vragen aan de orde komen als de vragen in de veiligheidsmonitor personeel. Harmonisatie van de benodigde informatie voor de personeelsmonitor en de RI&E leidt ertoe dat slechts één keer vragen hoeven te worden beantwoord door het personeel. Uit de toelichting blijkt dat dergelijke harmonisering nog niet aan de orde is, maar in de toekomst kan dit een minder belastend alternatief zijn.

2.1 Het college adviseert om de benodigde informatie in de personeelsmonitor en de RI&E alsnog op elkaar af te stemmen, zodat één uitvraag nodig is.

3. Werkbaarheid

Uit de toelichting op het besluit en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel "vrij en veilig onderwijs" blijkt dat voor zowel de bevoegde gezagen als voor de leerlingen en het personeel de monitorverplichting werkbaar en doenlijk is. De meeste bevoegde gezagen hebben al een vorm van registratie en contact met de Inspectie van het Onderwijs. Daarnaast biedt de Stichting School en Veiligheid ondersteuning aan bij implementatie van de monitors. Het doenvermogen van leerlingen en personeel is niet in het geding, aldus de toelichting, omdat het invullen

van de monitor niet verplicht is en per individu de benodigde tijdsbesteding beperkt is. Deze redenering mist echter het punt dat mensen niet mogen worden uitgesloten van het invullen van de monitor, bijvoorbeeld omdat de vragen te ingewikkeld zijn of de monitor enkel wordt opengesteld in een periode dat het personeelslid er niet is. Het college merkt op dat de onderwerpen waar de monitor over gaat, geen aanleiding geven voor de verwachting dat de monitor niet doenlijk is. Uit de bepaling dat ieder personeelslid in de gelegenheid moet worden gesteld om deel te nemen, begrijpt het college dat de monitor niet mag worden gemist vanwege vakantie of (kortdurende) ziekte, dus dat de monitor lang genoeg openstaat.

Het college heeft geen opmerkingen over de werkbaarheid.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldruk voor het invullen van de monitors door leerlingen en personeel, en het toezenden aan de Inspectie van het onderwijs, is in lijn met het advies van ATR in beeld gebracht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel "vrij en veilig onderwijs". Het college merkt op dat de regeldruk voor wat betreft het invullen van de personeelsmonitor is berekend per keer dat de monitor moet worden ingevuld. Uit onderhavig besluit blijkt dat het invullen niet jaarlijks, maar tweejaarlijks kan. Dat betekent dat de structurele regeldrukkosten de helft bedragen van wat nu is berekend.

De regeldruk vanwege de nadere regels voor de klachtencommissies is in de toelichting op onderhavig besluit beschreven en berekend. Het gaat dan om het werven van commissieleden en het behandelen van klachten. De kosten van het werven van nieuwe leden is begroot op ongeveer € 2.000,- en het behandelen van zaken op ruim € 686.000,-. Dat zijn extra kosten, die bovenop de huidige kosten van de bestaande klachtencommissies komen. De kosten voor de werving van commissieleden moeten worden gemaakt zodat nieuwe klachtencommissies kunnen worden opgericht. De uitbreiding van het aantal scholen dat zich aansluit bij een (nieuwe) klachtencommissie, zal leiden tot een stijging van het aantal ingediende klachten en daarmee tot een stijging van het aantal te behandelen zaken.

Het college heeft geen opmerkingen bij de regeldrukberekening.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Vaststellen, nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris